

شکوه غیرت

یادنامه

آیت الله سید رسول موسوی طهرانی

دین خود را نداش بردنیا

موسوی بود و اسوه تقوا

به کوشش

محمد حسین انصاریان خوانساری

ISBN: 978-964-219-834-4

Ulama - Iran - Biography - ۲

- مجتهدان و علماء ایران - مرگنشتامه

الف. انصاریان، محمد حسین، ۱۳۶۹

Ansarian, Mohammad Hussein, ب.

BP163/5

۱۹۷/۰۰۱

شماره کتابخانه ملی:

شکوه غیرت

یادنامه آیت الله سید رسول موسوی طهرانی

به گوشش: محمد حسین انصاریان

تأمیل انتشارات انصاریان

چاپ اول: ۱۴۰۳-۱۴۴۵-۲۰۲۴

چاپخانه: بهار تیراژ: ۵۰۰ نسخه

تعداد صفحات: ۳۴۶ ص.

قطع: وزیری

شابک: ۹۷۸-۸۳۴-۴-۹۶۴-۲۱۹-۹۷۸

انتشارات انصاریان

قم - جمهوری اسلامی ایران

خیابان شهدا - کوچه ۲۲ - ص.ب ۱۸۷

تلفن: ۰۳۱۷۷۴۲۶۴۷ - ۰۳۱۷۷۴۲۵۹۸

E-mail: Int_ansarian@yahoo.com

www.ansarianpublications.org

فهرست

۷	بیشگفتار
۱۳	مقدمه
۱۹	بخش اول: زندگی نامه
۲۱	زندگینامه استاد آیت الله سید رسول موسوی طهرانی
۲۵	استاد
۲۶	تألیفات
۴۱	بخش دوم: مصاحبه هایی از آیت الله سید رسول موسوی طهرانی
۴۲	مصاحبه در مورد آیت الله حاج سید احمد خوانساری
۴۷	مصاحبه در مورد آیت الله حاج میرزا علی آقا فلسفی
۵۱	مصاحبه در مورد آیت الله شیخ مرتضی راهد
۵۳	آیت الله محسنی ملایری از مطری آیت الله سید رسول موسوی طهرانی
۵۵	بخش سوم: مقالات و مصاحبه ها در مورد آیت الله سید رسول موسوی طهرانی
۵۷	آیت الله حاج شیخ رضا استادی
۶۷	آیت الله حاج سید محمد ابن الرضا
۷۴	آیت الله حاج شیخ حسین اوسطی
۷۹	آیت الله حاج شیخ علی جاوادان
۸۲	آیت الله حاج شیخ محمد علی جاوادان
۸۹	آیت الله حاج سید جواد علوی بروجردی
۹۰	آیت الله حاج شیخ جواد فاضل لنکرانی
۱۰۲	آیت الله حاج شیخ حسن صافی گلپایگانی
۱۰۴	حجت الاسلام و المسلمین محمد مهدی ارگانی
۱۱۴	حجت الاسلام و المسلمین حاج شیخ محمد انصاریان
۱۲۰	حجت الاسلام و المسلمین حاج شیخ امیر انصاریان
۱۲۶	حجت الاسلام و المسلمین حاج شیخ علی پور محمدی

۱۳۱	حجت الاسلام و المسلمين توکلی همدانی
۱۳۸	حجت الاسلام و المسلمين حاج حیدری
۱۴۷	حجت الاسلام و المسلمين حاج سید جواد خوئی
۱۴۹	حجت الاسلام و المسلمين عباسعلی رحیمی
۱۶۱	حجت الاسلام و المسلمين سید حسن سجادی دره صوفی
۱۶۹	حجت الاسلام و المسلمين حاج شیخ محمد حسن معزالدینی
۱۸۰	حجت الاسلام و المسلمين سید محمد موسوی
۱۸۴	حجت الاسلام و المسلمين حاج سید حمید رضا میرطاهری
۱۹۴	حجت الاسلام و المسلمين حاج شیخ علی اکبر ناطق نوری
۱۹۷	حجت الاسلام و المسلمين حاج شیخ جعفر نجفی فرید
۲۰۱	حجت الاسلام و المسلمين مجتبی
۲۲۸	دلنوشه حجت الاسلام و المسلمين سید محمد حسین یثربی در فوت مرحوم آیت الله موسوی تهرانی
۲۳۱	جناب استاد آقای عبدالله امینی پور
۲۳۵	فاضل ارجمند جناب مستطاب آقای سعید عرفانیان
۲۶۷	جناب آقای سید محمود موسوی خوانساری
۲۷۱	بخش چهارم: اسناد و تصاویر
۳۰۹	بخش پنجم: رحلت
۳۱۱	پیام‌های تسلیت
۳۲۲	سخنرانی حجت الاسلام و المسلمين حاج شیخ علی اکبر مهدی پور
۳۲۸	اشعار
۳۳۲	تصاویر تشییع
۳۴۲	تصاویر ترحیم

بسمه تعالیٰ

استاد بہشت جایگاه، سید رسول موسوی طهرانی (رحمه اللہ علیہ) در حوزه علمیہ قم مصدق بارز عالم ربانی بود. در حدیث است: لَا نَجَاهَ إِلَّا بِالطَّاعَةِ وَ الطَّاعَةُ بِالْعِلْمِ وَ الْعِلْمُ بِالْعَلْمِ وَ التَّعْلِمُ بِالْعُقْلِ يُعْتَقَدُ وَ لَا عِلْمٌ إِلَّا مِنْ عَالِمٍ رَبَّانِيٌّ.^۱

از هوا و هوس رسته و فرمانبردار بود، آن را با علم آمیخته و شده بود عالم ربانی. چهره نورانی اش، درسش، گفتار و کردارش انسان را به یاد خدا می‌انداخت. رهد و ساده‌زیستی اش درس آموز بود و افرون بر همه این‌ها، شکوه غیرتش آشکارا در مرزبانی و دفاع غیورانه از مذهب حقه جلوه‌گر بود؛ اما افسوس که آن گنج روان، رهگذری بود.

می‌توان از یک بیت شعر کمک گرفت و گفت: علم در حمایت او بود و غیرت از او با شکوه؛ در چشم فضل نور بود و در حسم حوزه جان.^۲

چند روز قبل از وفات استاد، هنگام افطار^۳ و هشتم ماه مبارک رمضان از دور نگاهم به ایشان افتاد. چهره تکیده‌اش نورانی‌تر شده بود و از تلاش نماز و دعا بود که جاری می‌شد و بر جانش می‌نشست. در مدت حدود دو ساعتی که در بیت استاد بزرگوارم آیت الله حاج سید احمد مددی (دام ظله) بودیم، توجهی به اطراف نداشت و حتی غذایی می‌نکرد؛ در حال عبادت خود بود و دوستان همه مبهوت عبادتش. نمی‌دانستیم چند روزی بیشتر در این دنیای فانی نیست: گویا خود از این امر آگاه بود و فقط از تسبیح دعا، دُر و گهر می‌ریخت.

۱ - تفصیل وسائل الشیعة إلى تحصیل مسائل الشیعة ، جلد ۲۷ ، صفحه ۱۹

۲ - اقتباس از این بیت حافظه:

علم از نور در حمایت و عقل از نور با شکوه در چشم فضل نوری و در جسم مُلک، جان

خاطراتم مرور می‌شود. اولین بار در روضه‌های منزل عموجانم حاج حمید آقای انصاریان ایشان را دیدم؛ از پدر (رحمه الله عليه) پرسیدم ایشان کیست و چرا عمامه‌ای کوچک برسر دارد؟ در جواب فرمود: آقای موسوی طهرانی از اساتید بزرگ حوزه هستند؛ رفته‌یم جلو و سلام و احوال پرسی کردیم. ازان زمان به بعد همیشه مورد تقدیر ایشان بودم.

در سال ۱۳۸۴ شمسی که دروس حوزوی را آغاز کردم، شبی با ابوی به سمت منزل می‌رفتیم که در کنار خیابان ایشان را دیدیم. ابوی سریع ماشین را متوقف کردند و آقای موسوی سوار شدند و بعد از احوال پرسی فرمودند: شنیده‌ام دروس حوزوی را آغاز کرده‌اید؛ خیلی خوشحال شدم و این کار شما را به فال نیک گرفتم، این مسیر را با تقوا ادامه دهید که بهترین‌ها نصیبان می‌شوند.

در درس هم توفیق رفیقم شد تا رسائل و کنایه‌ای را در ایشان بخوانم. بسیار از محضرش آموختم. سراسر وجودش تواضع بود. هیچ‌گاه از خاطرم ننمود که در درس می‌فرمود: فرق من با شما فقط یک ساعت است؛ مطالبی که من ساعت ۱۰ قبل از ورود به درس می‌دانم همه آن مطالب را شما ساعت ۱۱ می‌دانید.

گاهی در درس نکات اخلاقی ناب و یا تفسیر بعضی روایات را بیان می‌کردند که خیلی برایمان جذاب بود. در خاطرم هست در تفسیر روایت رفع القلم در ایام ربيع الاول می‌فرمودند: منظور رفع قلم از گناهان نیست، بلکه رفع قلم از کارهایی است که در شان مومن نیست و اگر در این ایام آن کارها را انجام دهد از عدالت ساقط نمی‌شود.

یک بار توفیق داشتم که در سفر عتبات عالیات با ایشان همراه شوم. آن ایام همسرshan کمی کسالت و نیاز به مواظبت زیاد داشتند. به یاد دارم بعد از زیارت، جناب استاد دور

تا دور حرم می‌گشتند تا وقتی همسر شان بیرون می‌آید به مشکلی برخورد. می‌فرمودند: ایشان از بقیه خانم‌ها جدا می‌شود و یادش نمی‌آید که کجا قرار گذاشته‌ایم، لذا من آنقدر می‌ایستم تا ایشان را پیدا کنم. این مراقبت دائمی در طول سفر، برای ما درس بزرگی بود.

بعد از وفات ابوی هر زمان که خدمت‌شان می‌رسیدم سری تکان می‌دادند و می‌فرمودند: ما همیشه شرمنده عنایات ایشان بودیم، من واقعاً از درگذشت ایشان متاثر و برای شما دعا می‌کنم. امیدوارم در حق شما کم کاری نکرده باشم.

پس از درگذشت استاد، جناب حجت الاسلام و المسلمین حاج شیخ محمد انصاریان پیشنهاد کردند که در مورد مرحوم آیت الله موسوی طهرانی مجموعه‌ای گردآوری شود. ابتدا با خود گفتم من کجا و این کار کجا؟ اما با توکل به خداوند متعال و توسل به حضرت صاحب الزمان علیه السلام واستمداد از روح حضرت استاد، شروع به کار کردم. با پیشنهاد جناب حجت الاسلام و المسلمین حاج شیخ امیر انصاریان نام کتاب را شکوه غیرت انتخاب کردیم، چرا که مرحوم آیت الله موسوی طهرانی نمونه بر جسته غیرت و وظیفه‌شناسی در امر ولایت بود. موارد مشهور و زیادی از غیرت ایشان در این زمینه وجود دارد که بعضی از آنها در اذهان دوستداران باقی مانده است. فقط به یک نمونه از آنها در این مقدمه اشاره می‌کنم.

مرحوم استاد علی ابوالحسنی منذر می‌فرمودند: جناب استاد سید رسول موسوی تهرانی روزی برای خود من تعریف کردند: زمانی که چشمم به عبارات دکتر شریعتی در باب حضرت ابوطالب و شرک حضرت عبدالمطلب (علیهمما السلام) افتاد، خیلی به غیرت شیعی من برخورد. با خود اندیشیدم که در برابر حق عظیمی که پدر بزرگوار امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) برگردان من دارد، چه کاری از من ساخته است؟ نهایتاً تصمیم گرفتم

تا جایی که در توانم هست، هر سال، روز وفات حضرت ابوطالب (علیه السلام) درسم را تعطیل کنم و مجلسی به نام آن بزرگمرد در منزل خود ترتیب دهم. چون درس ایشان از جمله درس‌های مهم و پر تعداد حوزه به شمار می‌رفت، تعطیلی درس در چنین روزی، بازنای خوبی داشت؛ ضمن این که نشانگر غیرت دینی و ولایی یک عالم شیعه بود.

سخن کوتاه کنم، یاد دانش، زهد، ساده‌زیستی، تواضع و ولايتمداری آن استاد فقید در دل‌ها ماندگار است. اکنون با مساعدت اساتید و برخی عزیزان، کتاب شکوه غیرت خدمت دوستداران آن استاد فقید عرضه می‌شود که دامن گلی بر چیده از نوشته‌ها، گفته‌ها و نکات اساتید حوزه، شاگردان و دوستان در وصف دامنه وسیع علم و غیرت ایشان است؛ امید که قبول افتاد و در نظر آید. در این مجموعه سعی کردیم سیره استاد عزیز رعایت شود، بنابراین مطالب با تأکید بر سیره عملی، اخلاقی و اجتماعی ایشان تهیه شده است، همچین ضمن احترام به همه اساتید و بنرگان، مطالب شکوه غیرت بر اساس حروف الفبا مرتب شد.

همینجا شایسته است از حضرت آیت الله حاج شیخ حسین انصاریان جهت مقدمه‌ای که برای کتاب نوشتند، تشکر کنم.

در پایان از همه عزیزانی که این جانب را باری کردند، سروران مکرم حجج اسلام حاج شیخ محمد و حاج شیخ امیر انصاریان، حاج سید حمیدرضا میر طاهری، حاج سید علی خوبی، سعید عرفانیان و جناب آقایان حاج حامد انصاریان، علیرضا ابازری، سید احمد موسوی راد، سید محمود موسوی خوانساری، ابوالقاسم شوندی و محمد باقر حسینی تشکر می‌کنم.